

Globaliseringen giver mulighed for demokratisering og lighed, men den rummer også, som vi allerede må konstatere, muligheden for en cementering og koncentration af de gamle magtstrukturer og den økonomiske ulighed.

Man fristes til at citere den tyske forfatter Karl Kraus' gamle sætning: »Vi har endnu en gang højnet vores niveau. Der er nu blot ét problem. Der er ingen, der befinder sig på det.«

Derfor er det tid til et opgør, som statsministeren siger. Ikke et opgør mellem folk eller mellem medmennesker, men et opgør med myterne og fordommene om hinanden. Og der er tid til visioner i den politiske debat, ikke mindst i forholdet mellem Danmark og Færøerne.

Færøernes selvstændighed bygger ikke på idealet om en gammeldags nationalstat. Tiden er for længst gået fra idealet om, at en stat skal være stor nok til at have sit eget hjemmemarked, der kan brødføde befolkningen, uddanne hele sit folk selv og være stor nok til at have et militær, der kan forsvare staten mod de ydre fjender.

Ingen stat kan i dag klare sig uden et forgretnet og tæt samarbejde med resten af verdens folk om økonomi, uddannelse, forskning, forsvar, miljø osv., og de internationale organer får jo større og større betydning for at sikre dette samarbejde. Det giver helt nye muligheder for ligestilling mellem folk og stater.

Det giver også de små nationer, som heldigvis aldrig har nok i sig selv, muligheden for at blive ligestillet demokratisk og for at tage det fulde politiske og økonomiske ansvar for deres eget land. Selvstændighed eller suverænitæt er stadig forudsætningen for at kunne tage sit ansvar i verden og samarbejde i de internationale organisationer.

Den færøske selvstændighedskamp bygger således på denne vision om fuld demokratisk ligestilling. Den er ikke et ønske om at afskære relationer. Den er ikke et ønske om at værne sig mod omverdenen, men at åbne sig mod omverdenen. Den bygger på visionen om, at verden skabes af kulturel mangfoldighed og demokratisk bæredygtige enheder. Den bygger præcis på visionen om frihed, demokrati, ansvar og solidaritet, som statsministeren fremhæver i sin tale. Så jeg håber, I forstår mig; når jeg siger: Det må ikke blive med visionerne som med tilføjesen til lovene, at disse visioner gælder ikke for Færøerne.

Derimod kan Danmark ved at lytte, samarbejde og skabe forståelse være et foregangsland i verden også på dette område. Ved at støtte selv-

stændighedsbevægelserne i Nordatlanten kan Danmark være med til at sætte handling bag visionerne om en mere demokratisk og ligestillet verden.

Danmark kan få et godt, stærkt og fordomsfrit samarbejde med de nationer, der midt i Nordatlantens enorme spisekammer vil kæmpe for miljøbeskyttelse og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne. Det vil skabe respekt ikke blot mellem vores nationer, men over hele verden.

Så vi vil gerne tage statsministeren på ordet, når han siger, at det, der bevæger et samfund fremad, er mennesker, et folk, der tror på sig selv, sætter sig nogle mål, yder hver sit for at skabe fremskridt.

Vi vil også gerne tage statsministeren på ordet, når han taler om at komme ud af umyndiggørelse, stive systemer og passive overførsler. Vi ved af erfaring på Færøerne, at passive overførsler af penge ikke skaber et bæredygtigt og solidarisk samfund. Vi ved derimod, at der er en sammenhæng mellem det at tage det politiske ansvar og den økonomiske og sociale udvikling.

KL 16.25

De seneste 4 år har det færøske landsstyre holdt to tredjedele af det danske statstilskud uden for samfundsdriften. I stedet er gæld tilbagebetalt og penge sat til side for at have noget at stå imod med i værre tider.

Det har ikke ført til sociale nedskæringer eller en værre økonomi, tværtimod. Det er sjældent gået bedre i erhvervslivet, og de øgede indtægter til landskassen er gået til social- og sundhedsområdet, uddannelse, kultur og infrastruktur. Prioriteringen er blevet bedre og mere solidarisk.

Det har gjort det muligt at overtage det fulde økonomiske ansvar for skolevæsenet og den offentlige forsyning fra den 1. januar med en tilsvarende reduktion i bloktilskuddet på 367 mio. kr. Dette er et meget stort skridt, som kun har været muligt, fordi en økonomisk selvstændighedspolitik har været ført.

Men det er jo klart, at der er mange, der er utrygge på Færøerne, når de hører disse tal og disse proportioner, selv om det tages af et overskud og der ikke laves nedskæringer, for det er også nødvendigt at forstå proportionerne i disse forhold. Hvis det overføres til danske forhold, svarer det til, at Danmark sagde nej tak til 40 mia. kr. årligt eller 150 mio. kr. om dagen. Det er proportionerne, og jeg fastholder, at der er en sammenhæng mellem at tage det økonomiske,